

ŠIAULIŲ LOPŠELIO-DARŽELIO „DRUGELIS“ BENDRUOMENĖS ETIKOS KODEKSAS

I. BENDROJI DALIS

1. Šiaulių lopšelio-darželio „Drugelis“ (toliau-lopšelis-darželis) bendruomenės etikos kodekse (toliau – Kodeksas) skelbiamos bendražmogiškosios bei profesinės etikos vertybinės nuostatos ir moralaus elgesio principai, kuriuos įsipareigoja taikyti visi lopšelio-darželio pedagogai ir kiti darbuotojai.

2. Kodeksas skiriamas tam, kad padėtų lopšelio-darželio darbuotojams suprasti etiško elgesio problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešame gyvenime, bei padėtų jas spręsti.

3. Kodeksas papildo pedagogų ir kitų lopšelio-darželio darbuotojų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos LR švietimo įstatyme, lopšelio-darželio nuostatuose, vidaus tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose aktuose.

4. Pagrindinės sąvokos:

4.1. Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

4.2. Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

4.3. Pedagogų ir kitų darbuotojų etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

4.4. Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgsenys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukiantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

4.5. Etikos problema – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiant etikos normas.

4.6. Etiškas sprendimas – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjams vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

4.7. Interesų konfliktas – situacija, kai darbuotojas, atlikdamas savo pareigas, vykdo pavedimus ir priima sprendimus, susijusius su jo privačiais interesais.

4.8. Privatus darbuotojo interesas – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas.

4.9. Viešieji visuomenės (valstybės) interesai – visuomenės (valstybės) suinteresuotumas. Visuomenė tikisi, kad darbuotojas į darbą žiūrės kaip į pašaukimą.

4.10. Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

4.11. Vertybė – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

4.12. Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

II. KODEKSO PASKIRTIS

5. Kodekso paskirtis:

5.1. nubrėžti tolerancijos ribas lopšelio-darželio bendruomenės narių tarpusavio santykiuose, išryškinti akademinės etikos požiūriu teisingą elgesį,

5.2. esamiems ir naujai priimamiems pedagogams padėti geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias akademinės srities vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę, mokslinę bei pilietinę atsakomybę,

5.3. skatinti pedagogų ir kitų darbuotojų suvokimą, jog etinis aspektas - svarbi bet kurios veiklos sprendimo dalis, svarbi prielaida didinti visuomenės pasitikėjimą lopšelio-darželio veikla,

5.4. padėti pedagogams ir kitiems darbuotojams vertinti ir spręsti konkrečias akademinio gyvenimo situacijas, kuriose iškyla etinio pobūdžio klausimai,

5.5. vienas svarbiausių tikslų – prevencinio vaidmens svarba neetiško elgesio pasireiškimams.

III. PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI IR REIKALAVIMAI

6. Pedagogai ir kiti darbuotojai įsipareigoja:

6.1. aktyviai palaikyti lopšelio-darželio siekius, garbingai atstovauti įstaigos vidaus ir išorės gyvenime, tinkamai reprezentuoti jos vardą Lietuvoje ir užsienyje,

6.2. objektyviai vertinti kitų darbus ir pastangas, atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiskai patariant ir padedant vieni kitiems,

6.3. laiku, atidžiai ir profesionaliai atlikti pareigybių aprašymuose numatytas funkcijas,

6.4. siekti aukštesnės kompetencijos pedagoginiame darbe, domėtis savo srities mokslo naujovėmis,

6.5. puoselėti pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu bei su lopšelio-darželio savivaldos institucijomis,

6.6. vadovautis skirtingų lyčių lygybės principu, būti tolerantiškiems kitai nuomonei, kitų tautybių, rasių, religinių bei politinių įsitikinimų atstovams,

6.7. suprasti, jog akademinę etiką pažeidžia:

6.7.1. ugdytinių, jų tėvų arba kolegų diskriminavimas dėl dalyvavimo politinėje, visuomeninėje, kultūrinėje ar sportinėje veikloje,

6.7.2. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems pedagogams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos,

6.7.3. pedagogo nepagarbus atsiliepimas apie nedalyvaujančio kolegos pedagoginius gebėjimus, asmenines savybes,

6.7.4. kai paviešinama ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie kolegas (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, asmeniniai reikalai ir pan.).

7. Suteikiant pedagogui kvalifikacinę kategoriją, apdovanojimą, kolegos veiklos pripažinimą, turi būti remiamasi tik dalykišku pateikto darbo vertinimu bei profesinėmis pretendento savybėmis, o ne asmeniniu ar politiniu santykiu.

8. Pedagogų ir kitų darbuotojų santykiuose tiesos sakymas, viešumas, tiesos gynimas, draugiškumas ir geranoriškumas yra vieni svarbiausių lopšelio-darželio bendruomenės nario etikos principų.

9. Atsiradus tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, būtina elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai, išklaudyti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo.

10. Pedagogai ir kiti darbuotojai privalo suprasti, jog akademinėi laisvei prieštarauja:

10.1. teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus, ignoravimas,

10.2. pedagogų ir ugdytinių tėvų išsakomos nuomonės apie priimamus reikšmingus lopšelio-darželio bendruomenei sprendimus sąmoningas ribojimas arba ignoravimas.

11. Privaloma tausoti ir atsakingai naudoti lopšelio-darželio turta, materialinius išteklius, taupiai naudoti valstybės, rėmėjų lėšas siekiant lopšelio-darželio tikslų, vykdant uždavinius ir prisiimtus įsipareigojimus.

12. Šią nuostatą pažeidžia:

12.1. lopšelio-darželio materialinių bei finansinių išteklių naudojimas politinei veiklai, privačiam verslui ar asmeninių poreikių tenkinimui,

12.2. piktnaudžiavimas lopšelio-darželio ištekliais vykdant projektus,

12.3. lopšelio-darželio nuosavybės niokojimas – dėl piktavališkumo arba dėl aplaidumo.

13. Lopšelio-darželio bendruomenės nariai privalo remti ir plėtoti ugdytinių laisves ir teises,

skatinti kolegišką keitimąsi kūrybinėmis idėjomis, plėtoti tarpinstitucinius, tarptautinius ryšius.

14. Kiekvienas pedagogas ar kitas darbuotojas turi be baimės, tačiau korektiškai ir geranoriškai kelti į viešumą esamas negeroves. Jis turi būti teisingai supastas, kaip siekiantis pagerinti bendruomenėje profesinę kultūrą.

15. Kiekvienas lopšelio-darželio bendruomenės narys turi prisiimti dalį atsakomybės už sklandų lopšelio-darželio darbą, savo veikloje turi vadovautis bendruomenės viešaisiais interesais, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto, gerbti ir aktyviai prisidėti puoselėjant esamas ir kuriant naujas bendruomenės tradicijas.

IV. UGDYMO(-SI) IR DARBO ETIKA

16. Bendraujant ir bendradarbiaujant dalykinėje srityje, pedagogai ir kiti darbuotojai turi būti kompetentingi, kultūringi, humaniški, teisingi, reiklūs sau ir kitiems, kontroliuoti ir slopinti tokius savo asmeninius bruožus kaip nervingumas, nesusivaldymas, emocinis pasikarščiavimas ir pan.

17. Pedagogai privalo nešiurkščiai, neįžeidžiančiai, bet reikliai reikšti kategorišką nepakantumą ugdytinių ir kolegų nesąžiningumui, tokiems elgesio normų pažeidimo faktams kaip plagijavimas, falsifikavimas. Ugdytinio žinių bei įgūdžių vertinimas turi būti teisingas, sąžiningas, suderintas su ugdymo programos tikslais.

18. Tiesioginių ar netiesioginių dovanų, neakademinių pobūdžio paslaugų, tiesiogiai nesusijusių su ugdymu, reikalavimas arba priėmimas iš ugdytinių tėvų vertinamas kaip neetiškas poelgis.

19. Pedagogai negali primygtinai reikalauti asmeninio pobūdžio informacijos iš ugdytinio grupės diskusijose bei sieti tokio pobūdžio informacijos pateikimą su vaiko gebėjimų vertinimu.

20. Gebėjimų vertinimas nesietinas su ugdytinių ar jų tėvų dalyvavimu (nedalyvavimu) ugdytojų priimtinoje (nepriimtinoje) politinėje ar visuomeninėje veikloje.

21. Pasitikėjimo atmosferai kenkia konfidencialios informacijos pateikimas (atskleidimas) tretiesiems asmenims, jų aptarinėjimas su kitais darbuotojais nesant specialaus pagrindo (teisinio pagrindo, naudos vaikui arba numatomos žalos kitiems).

22. Neleistina naudoti privataus pobūdžio informaciją apie ugdytinį be jo tėvų sutikimo kaip ugdymo ar tyrimo medžiagą.

23. Neleistinas nekorektiškas, tendencingas kolegos darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos, politinių ar kitokių, su vertinimu ir profesionalumu nesusijusių, motyvų.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24. Lopšelio-darželio bendruomenė įsipareigoja gerbti Kodeksą ir rūpintis jo veiksmingumu.

25. Kodeksas priimtas kaip lopšelio-darželio bendruomenės susitarimas dėl tam tikrų vertybinių elgesio nuostatų ir turi palaikyti etinį susirūpinimą, skatinti svarstyti, diskutuoti etinius klausimus ir jų sprendimo būdus.

26. Šio Kodekso normų ir etikos principų laikymusi rūpinasi lopšelio-darželio taryba.

SUDERINTA

Lopšelio-darželio „Drugelis“ tarybos

2017-10-12 posėdžio

protokoliniu nutarimu

(protokolas Nr. DT-4)